

Kainuun Sanomat
21.12.2015
Keittiöjätettä menee
yhä penkkaan
Kainuussa biojätteet
on lajiteltava
jokaisessa
asunnossa, mutta
silti kaatopaikkojen
penkkaan
menevässä
sekajätteessä niitä
on neljäsosa. Miten
tämä on mahdollista,
Matti Heikkistä tieto
ei hämmästyttä. Hän
kertoo nähneensä
myös sellaista, ..

MATTI HEIKKISEN kolmihenkisessä perheessä kertyy eloperäisiä biojätteitä kierrätettäväksi parikymmentä litraa viikossa. Vaatimuksista huolimatta lajittelu ei suju Suomessa. Sekajätteestä

noin kolmasosa on biojätettä.

Biohajoavan jätteen lajittelu kompastelee

- Vuoden alusta biohajoavaa ja orgaanista jätettä ei enää saa viedä kaatopaikalle. Uudistus ei toteudu ajallaan.
- Iso joukko kaatopaikoista vastaavia hakee poikkeuslupia.

Maria Kalliokoski

● Uusi kieltö viedä kaatopaikoille biohajoavaa ja muuta orgaanista jätettä ei toteudu vuodenvaihteessa.

Suuri joukko kaatopaikoista vastaavia toimijoita on viime viikkoina ja kuukausina anonut aluehallintovirastoilta (avi) määräaikaisia poikkeuslupia, koska ne eivät voi täyttää vaatimusta. Lisää

hakemuksia on tulossa.

Tammikuun alussa voimaan tuleva kieltö on ollut tiedossa kahden ja puolen vuoden ajan.

– Toiminnanharjoittajat eivät ole olleet ajoissa liikkeellä, sanoo

ympäristöneuvos **Marja-Terttu Parsama** Etelä-Suomen avista. Hänen pöydällään on kymmenkunta hakemusta. Ilmiö on sama kautta maan. Hakijat ovat enimmäkseen kunnallisia jätehuolto-yhtiöitä, mutta mukana on yksityisiäkin.

Päätökset loppuvuodesta jätettyihin hakemuksiin tuskin ehtivät voimaan ajoissa. Jos syntyy laitontilanne, seuraukset ovat kiinni lupia valvovista ely-keskuksista.

MIKSI POIKKEUSLUPIA haetaan? Toimitusjohtaja **Markku Salo** Jätelaitosyhdistyksestä sanoo, että ensinnäkin jätevoimaloiden kapasiteetti on täynnä, toiseksi osalle jätteitä ei ole kierrätystä. Näihin kuuluvat esimerkiksi tulipalojätteet ja paljon maa-aineksia sisältävät jätteet.

Salon mukaan tilanne paranee, kun vireillä olevat jätevoimalat valmistuvat. Riikinvoimarakentaa omaansa Leppävirralle. Tammervoiman voimala käy pian täysillä Tampereella. Toisaalta Saloon kaavailtu jätteenpolttolaitos viivästyy.

Markku Salon mukaan poikkeuslupia on haettu pääosin elinkeinoelämän jätteelle.

– Kaatopaikat ovat monilla alueilla kunnilla, ja kuntien luotetaan ottavan myös elinkeinoelämän jätteet vastaan. Viimeinen moska tulee aina meille.

YRITYSTEN JA KOTITALOUKSIEN jätehuollosta vastaava Ympäristöteollisuus ja -palvelut ry (YTP) ei innostu jätteenpoltosta. Toimitusjohtaja **Tatu Ruohomäen** mielestä kuntien olisi pitänyt valmistautua uudistukseen paremmin. Hänen mielestään kaatopaikkakieltö johtaa polton eikä kierrätysasteen kasvuun.

Hänen mielestään kaatopaikalle vienti ja poltto eivät tue vaihtoehtojen käsittelyjen syntymistä kuten vientiä, varastointia ja lajittelua. Hän kannattaa esimerkiksi biojätteen vahvaa erilliskeräysvelvoitetta Saksan tapaan, koska biojäte liikaa sekajätettä eniten.

Näkemykset kierrätyksen ja polton suhteesta eroavat. Markku Salon mielestä eurooppalaisten tilastojen perusteella jätteen-

poltto ei ole vähentänyt kierrätystä.

KERRALLAAN vuoden pituiset poikkeusluvavat on mahdollisia, jos esimerkiksi polttokapasiteetti ei vielä riitä. Lupa heltiää myös, jos kaatopaikkasijoitukselle ei ole vaihtoehtoja.

– Näitä aineita on todella vähän ja harvoja. On tapauskohtaisesti selvitettävä, eikö vaihtoehtoja todellisuudessa ole, Parsama sanoo.

Kaatopaikan pitäjän ei tarvitsisi ottaa vastaan kaikkia yritysten tarjoamia jätteitä.

– Tuntuu kohtuuttomalta, jos emme voi tarjota palvelua vaan asia jää yrityksen murheeksi. Haluamme turvata yksityisen yritystoiminnan palvelua, sanoo Perämeren jätehuolto Oy:n toimitusjohtaja **Tuija Ahrikkala**.

Lapissa, Kainuussa ja Pohjois-Pohjanmaalla poikkeuslupia aiotaan hakea tulevien vuosien varalle, kun kaatopaikkakieltö laajenee rakennusjätteisiin. Niiden joukossa on usein pahvia tai kangasta, ja satunnaisissa kuormissa orgaanista ainesta sallittua enemmän.

että roskapussi heitetään keittiön ikkunasta ulos. Lajittelu ei kaikkia kiinnosta.

Nykyisessä kotitalossa biojätettä lajitellaan erikseen ja viedään omaan keräyssäiliöön. Lopulta maakunnan laajuisen jätehuolto-yhtiö kompostoi sen. Heikkinen ei pidä lajittelua vaivalloisena.

KOKO MAASSA keittiössä syntyvän biojätteen lajitteluun on veloitettu jo 2000-luvun alusta, mutta edelleen se tökkii. Kaikki eivät lajittele jätteitä, ja biojätettä joutuu kaatopaikan penkkaan.

Kunnilla on liikkumavaraa vaatimuksissaan. Ne vaihtelevat esimerkiksi asuntojen ja jätteen määrän mukaan.

Takavuosina kaatopaikalle menevästä sekajätteestä 60 prosenttia oli biojätettä ja nyt keskimäärin noin 30.

Kuntien jätehuoltomääräykset eivät koske elintarvike- ja muuta teollisuutta, joiden ei ole pakko lajitella.

Kunnilla on liikkumavaraa lajittelumääräyksissä.

Kaatopaikalle menevästä sekajätteestä biojätettä on yhä 30 prosenttia.

MITÄ?

Päästöt kuriin

- Uudistuksen tarkoitus on vähentää kasvihuonekaasujen, lähinnä metaanin, päästöjä sekä kaatopaikkojen kuormitusta vesistöön.
- Asetus tuli voimaan kesäkuussa 2013. Biohajoavan ja muun orgaanisen jätteen vientiä kaatopaikalle rajoitetaan 1. tammikuuta 2016 alkaen. Se koskee jätettä, jossa on yli 10 prosenttia orgaanista ainetta.
- Rajoitukset ulottuvat rakennus- ja purkujätteisiin 2020.

BIOHAJOAVA JÄTE

- Se on elintarvike-, puutarha-, paperi-, kartonki- ja puujätettä sekä esimerkiksi metsäteollisuudessa ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvää jätettä.
- Kuntien määräykset siitä, mitä kotitaloudet keräävät ja miten, vaihtelevat.

Helsingin taanottok ja Ilona ' vapaaehtois Vaarala on lituokiota. Afganistan Irfani ja N lah, irakilä tif ja Abdolaiset Epre mezg Moineet pöydä lemaan su Suomea kieli sanottin kehittä menetelmä nä syksyngin yliopist tuslaitoks Maria Ahlmänsä kar suunnitelt hansa vapa opettajan suomea ti le. Opetus tarkat ohj videot. – Aluksi vaikka mil sekseen. C me tällais sen avuksi täre kertoo – ON ABS meillä on paikanhak mutta uus men kiele enää ollut lehtori Ma Ahlholm oppia uutt

ILONA TOL nille (vaser